

Historia och byggnaden Evangelisk-lutheran Gnadenkirche (nåd kyrka) i Leipzig Wahren

Berättelsen:

Wahren ligger vid en gammal långsträcka som kommer från Merseburg eller Halle som delas här till Taucha eller Leipzig. Under tionde århundraden grundades i dåvarande sorbiska område på aktuell platsen en Tyska bas, som nämns första gången i februari 1004 av kung Henrik II i ett intyg i Warim (ursp. namn f. Wahren) (Leipzig, dock nämns först 1015).

Under den tyska bebyggelse ca. 1100 uppstod en adelsman plats, till vilken tillhörde en sockenkyrka. Först troligen byggt av trä, ersättas ca. 1200 av en sten byggnad. Murverket finns fortfarande i stora delar av kyrkans altare och långhus. (Under den senaste renoveringen 1992, återupptäcktes och utgrävdes två små välbevarade välvda fönster). Under andra hälften av femtonde århundraden hände stora ombyggnaden i kyrkan, som gav med sin speciella torn, spetsiga valv och förstorade fönster av långhuset samt den avancerade kören (det östra fönstret har fortfarande den gamla utsmyckade tegel form) sitt ojämförlig utseende till idag.

I 1544 startade och 1562 avslutade reformationen förändrats nestan ingenting strukturellt på byggnaden själv. 1629/30 dekorerades utsidan med en manieristmålare trappgavlar, en nya kör (platsen för kantor och carolers). Kören ombyggdes till en Patronatsloge av den aristokratisk familj Von Stammer. Efter 1697 fick kyrkan en orgel vid västra sidan, varifrån nu kantor ledde kyrkomusik. Även i barock tiden byggdes upp gallerier till andra våningen, och 1736 ombyggdes den sengotiska bevingade altare från 1497 till den nybildade, inramade med snidade baksidan.

1844 togs bort altaret därifrån och ersatt det med predikstolen, som hade tidigare varit i sydöstra hörnet av långhuset. Resultatet av den dåvarande renovering var en ljusare och vänligare rum, som motsvarar den nuvarande intryck.

Moderniseringen mellan 1901 och 1903 bevarade en stor del av medeltida byggnader men tack vare den kritiska engagemang av den berömda konsthistorikern Cornelius Gurlitt (1850-1938) och Fritz Drechsler (1861-1922) förberädds den då framväxande Leipziger Jugendstil också i kyrkan. Från denna period härstammar också uppgångar vid sidorna på tornet och trappan till den tidigare Patronatsloge. Den södra förlängningen och den gamla bårhuset är däremot redan daterad från 1668.

Utrustning (från mer från mer än 800 år sedan):

Romanska: teckensnitt, röd fattas tidigare, i 1200. Arbetsstycket, är nu använd som påskljus

Gothic: rester från altaret som inrättades 1497 (12 apostlarna) och delvis den nedre delen, den Predella (med två jul bilder). Torn källaren, nu baptisterium, med 2 kielvälvda-slit fönsterna. Yttre utformningen av den centrala körfönstret.

Renaissance: gravstenar av George Blanck († 1579) och Magdalena Blanck, född Von

Einsiedel († 1597). Predikstol, slående träsnideri och infällning runt 1600, av ombyggnaden av 1844 endast delvis bevarad.

Barock: gravsten av Rev Caspar Nicolai († 1707). Altar baksidan från 1736.

Jugendstil: 2 smidesjärn Kommunikantengitter (sidan av altaret), talarstol och trä dop (alla utformade av Fritz Drechsler 1903).

Gerhard Graf, Leipzig-Wahren, våren 2010